

Л.А. Драчова, *ст. выкладчык*

ПЕДАГАГІЧНЫЯ АСПЕКТЫ АКТЫВІЗАЦЫІ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ ПА ІНФАРМАЦЫЙНА- ТЭХНІЧНАЙ ПАДРЫХТОЎЦЫ СТУДЭНТА-ЗАВОЧНІКА

Самастойная работа — гэта форма сумеснай дзейнасці студэнтаў і выкладчыка. Выкладчык вызначае змест і парадак працы студэнтаў. Выконваючы яе, студэнты выкарыстоўваюць свае веды, уменні і навыкі, ажыццяўляюць актыўную пошукавую і творчую дзейнасць, на якую разлічвае педагог, і ўзнікаюцца на новы ўзровень пазнання.

Эфектыўнасць вучэбнага працэсу, і ў тым ліку завочнага навучання, у значнай меры вызначаецца яго арганізацыяй. Падрыхтоўка спецыялістаў высокай кваліфікацыі па завочнай

форме навучання звязана з выкарыстаннем новых інфармацыйных тэхналогій. Камп'ютэрызацыя навучання з'яўляецца магутным сродкам павелічэння эфектыўнасці вучэбнага працэсу. Камп'ютэр дазваляе ўмацаваць матывацыю навучання. Выкарыстоўваючы сучасныя сістэмы навучання, студэнты з дапамогай камп'ютэра могуць рашыць любую задачу. Камп'ютэр значна пашырае магчымасці атрымання вучэбнай інфармацыі, ён робіць вучэбны працэс больш прывабным і павялічвае колькасць рашаемых задач. І, акрамя гэтага, камп'ютэр дазваляе ажыццяўляць кантроль за дзейнасцю студэнтаў, забяспечвае гібкасць кіравання вучэбным працэсам і дазваляе хутка праверыць рашэнне тэкставых задач у вялікай групы навучэнцаў.

Выкладанне курса “Інфарматыка і вылічальная тэхніка” для студэнтаў-завочнікаў мае свае асаблівасці. У параўнанні з дзённай формай навучання на гэты курс адводзіцца значна меншая колькасць аўдыторных гадзін. Акрамя таго, не хапае ў бібліятэках вучэбнай літаратуры; шматлікія падручнікі і метадычныя дапаможнікі ўстарэлі і патрабуюць перапрацоўкі.

Трэба адзначыць таксама, што назіраецца вялікая розніца ва ўзросце студэнтаў-завочнікаў. Таму адным з важнейшых кірункаў павышэння якасці падрыхтоўкі спецыялістаў па спецыяльнасці “культуралогія” (спецыялізацыя “менеджмент сацыякультурнай сферы”) з'яўляецца ўдасканаленне самастойнай работы студэнтаў, і ў першую чаргу завочнай формы навучання.

Асаблівую значнасць мае арганізацыя самастойнай работы завочнікаў пры вывучэнні спецыяльных дысцыплін, дзе ад іх патрабуюцца не толькі веданне прадмета, але і дасканалыя навыкі практычнага прымянення гэтых ведаў.

Актывізацыю самастойнай работы студэнтаў неабходна разглядаць як адзін з важнейшых відаў вучэбнага працэсу. Яна залежыць у першую чаргу ад прадуманага вучэбнага плана, які павінен улічваць асаблівасці завочнага навучання. Лекцыйны

курс па дысцыпліне “Інфарматыка і вылічальная тэхніка” невялікі. Па большасці тэм лабараторных заняткаў лекцыі не чытаюцца. Тэрмін авалодання матэрыялам мінімальны. Таму студэнт-завочнік самастойна набывае практычныя навыкі па рабоце з камп’ютэрам (праца з клавіятурай і маніпулятарам тыпу “мыш”); ён павінен самастойна атрымаць уяўленне аб файлавай арганізацыі даных на носбітах і навучыцца карыстацца асноўнымі камандамі аперацыйных сістэм.

На сённяшні дзень прыярытэт надаецца выкарыстанню распаўсюджанага праграмнага забеспячэння. Далучэнне да вылічальнай тэхнікі кожнага студэнта пачынаецца з выкарыстання стандартных праграмных сродкаў, якія значна палягчаюць работу з персанальным камп’ютэрам. На занятках студэнты набываюць навыкі практычнага выкарыстання ПЭВМ і праграмных сродкаў Microsoft Office. У прыватнасці, яны засвойваюць аперацыйныя сістэмы MS DOS, Windows-95, Windows-98, праграмныя абалонкі Norton Commander, Windows Commander. Асноўнымі прыкладнымі праграмамі, якія вывучаюцца завочнікамі ў межах курса “Інфарматыка і вылічальная тэхніка”, з’яўляюцца наступныя:

— тэкставы працэсар Microsoft Word, з дапамогай якога студэнты вучацца стварэнню і апрацоўцы тэкставай інфармацыі (увод і рэдагаванне тэкставых дакументаў, фарматаванне, пабудова табліц, работа з малюнкамі, праверка граматыкі і арфаграфіі, друкаванне);

— электронная табліца Microsoft Excel, якая з’яўляецца сродкам аўтаматызацыі таблічных разлікаў. Студэнты вывучаюць агульныя правілы падрыхтоўкі табліцы, разліковыя аперацыі, работу з формуламі і функцыямі, стварэнне і рэдагаванне дыяграм;

— праграмы ABBYY Lingvo і Stylus, з дапамогай якіх яны навучаюцца выкарыстанню слоўнікаў і аўтаматычных перакладчыкаў у рабоце менеджэра, перакладу тэкстаў;

— праграма Microsoft PowerPoint, у якой асаблівая ўвага надаецца асноўным напрамкам выкарыстання электронных прэзентацый у практыцы ўстаноў культуры і мастацтва. Студэнты ствараюць і рэдагуюць прэзентацыі, праводзяць анімацыю элементаў слайда, пераходы слайдаў, прэзентацыі ў рэжыме слайдаў і ў рэжыме сартыроўшчыка слайдаў, дэманстрацыі слайд-фільмаў;

— праграма FineReader, з дапамогай якой студэнты вучацца сканіраваць і распознаваць тэксты.

Для памяншэння тэрмінаў засваення вышэйпералічанага матэрыялу прапануецца паэтапнае правядзенне лабараторных заняткаў: вызначэнне задання, якое неабходна выканаць; прапанова студэнту пашагавай інструкцыі, дакладнае следаванне якой забяспечвае выкананне задання; тэстыраванне-навучанне студэнта па выкананым ім заданні.

Для прадухілення адмоўных наступстваў у працэсе засваення матэрыялу студэнтам-завочнікам неабходна:

— з усёй праграмы вывучаемага курса вылучыць найбольш значныя і асноўныя тэмы, па якіх неабходна чытаць лекцыі ў поўным аб'ёме;

— па тэмах, якія прапануюцца для самастойнага вывучэння, з дапамогай лектара павінны быць сфармуляваны пытанні і вызначаны асноўныя палажэнні;

— на практычных і лабараторных занятках у час сесіі разглядаць тэарэтычны матэрыял і праводзіць лабараторныя работы менавіта па той частцы курса, якая была вылучана для самастойнага вывучэння.

Дыдактычнае значэнне самастойнай работы абумоўлена тым, што ў яе аснове ляжыць актыўная пазнавальная дзейнасць кожнага навучэнца. Толькі самастойная работа стварае ўмовы для глыбокага авалодання ведамі і развіцця мыслення студэнтаў-завочнікаў.